

DERINIMO PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2022–2030 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJOS SUSISIEKIMO PLĖTROS PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Institucija /asmenys, pateikusiai pastabas	Pastabų ir pasiūlymų turinys	Žyma dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos finansų ministerija	<p>Pažymime, kad PP ir pažangos priemonėse turi būti planuojamos tik pažangos veiklos, joms skirtos lėšos, kaip jos apibrėžtos SVĮ. Pažangos ir tęstinės veiklos išlaidų atskyrimo gairių 1 lentelėje pateiktas tęstinės veiklos išlaidų (priemonės) pavyzdys: „Išlaidos ilgalaikiam materialiajam turtui, reikalingam viešosioms paslaugoms teikti, palaikyti <...> kai remontas atliekamas arba naujas pastatas įsigyjamas dėl senojo pastato natūralaus nusidėvėjimo arba siekiant pritaikyti ilgalaikį materialųjį turtą naujiems saugos reikalavimams, pašalinti trūkumus ir panašiai <...>“ (toliau – tęstinės veiklos išlaidų pavyzdys). Išanalizavę PP pagrindimo 5.4 uždavinio problemų priežasčių nagrinėjime apie TV bokšto pastato būklę pateiktą informaciją, nustatėme, kad aprašytas lėšų poreikis atitinka tęstinės veiklos išlaidų pavyzdį, nes yra susijęs su pastato būklės palaikymu dėl pastato natūralaus nusidėvėjimo, pastato pritaikymu naujiems saugos reikalavimams ir siekiu pašalinti atsiradusius trūkumus. TV bokšto pastate planuojamos naujos turizmo ir verslo paslaugos nėra susijusios su šios PP įgyvendinamu Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) 5 tikslu „Gerinti transporto, energetinį ir skaitmeninį vidinį ir išorinį junglumą“ ir NPP nurodytais 5 tikslo ir 5.4 uždavinio siekiamais poveikio rodikliais, t. y. įieiklinus šiuo metu nenaudojamas TV bokšto pastato patalpas verslo ir turizmo paslaugoms ryšio kokybė ir skaitmeninis junglumas nepagerės. Todėl TV bokšto pastato rekonstrukcijos ir įieiklinimo verslo ir turizmo tikslais poreikius prašome išbraukti iš PP pagrindimo kaip nesusijusius su šia PP, atitinkamai išbraukiant iš pažangos priemonės 10-001-05-04-01 „Didinti susisieikimo sistemos kuriamą vertę ir infrastruktūros</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Susisieikimo ministerijos valdomos AB Lietuvos radijo ir televizijos centro (Telecentro) funkcija yra vystyti radijo ir televizijos siuntimo, duomenų perdavimo, radiotechninės įrangos talpinimo, duomenų centrų bei kitas ITT paslaugas ir per tai didinti bendrovės pridėtinę vertę. Bendrovės aukštųjų bokštų ir stiebų (daugiau kaip 100 metrų) infrastruktūra leidžia televiziniu signalu padengti beveik 100 proc. Lietuvos teritorijos ir yra tinkamiausia TV ir radijo programų siuntimo bei bevielėms telekomunikacijų paslaugoms teikti. Vilniaus TV bokštas yra neatsiejama šio tinklo dalis ir garantuoja nacionalinio radijo ir televizijos programų transliavimą. Šio statinio galima rekonstrukcija, kad būtų galima ją efektyviai išnaudoti didinant pridėtinę vertę, neturi tiesioginės įtakos NPP rodikliams, bet turi netiesioginę įtaką, nes užtikrinus statinio tinkamą būklę užtikrinama valstybinio duomenų centro ir ekstremaliųjų situacijų radijo ir TV pranešimų perdavimo sistemos pagrindinio mazgo veikla, tokiu būdu garantuojant transliuotojo radijo ryšio apsaugą ir teikiamų paslaugų efektyvumą.</p> <p>Sprendžiamos problemos „Neišnaudojamas susisieikimo sistemos potencialas kurti didesnę sektoriaus vertę didinant susisieikimo infrastruktūros panaudojimo efektyvumą ir teikiant paslaugas“ priežastį „Nepakankamai išvystyti ir įieiklinti ryšių infrastruktūros objekta“ svarbu identifikuoti PP, kadangi šiuo atveju vadovaujantis Strateginio valdymo</p>

Institucija /asmenys, pateikusiai pastabas	Pastabų ir pasiūlymų turinys	Žyma dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
	panaudojimo efektyvumą“ rezultato rodiklį „Sukurtų papildomų naujų darbo vietų skaičius, įveiklinant ryšių infrastruktūrą“ ir jo reikšmes.	<p>metodika ir atsižvelgiant į projekto svarbą, tai yra vienintelis būdas TV bokšto rekonstrukcijos projektą siūlyti pripažinti valstybei svarbiu projektu. Siekiant pažangos rezultatų įgyvendinant planuojamą projektą bus siekiama pritraukti privačių lėšų. Projektas siejasi su Krašto apsaugos ministerijos Telecentrai pavestomis funkcijomis. Telecentras privalo užtikrinti valstybinio duomenų centro saugumą (pagal LR krašto apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 18d. įsakymą Nr. V-962).</p> <p>Taip pat siejasi su Kultūros ministerijos Telecentrai pavestomis funkcijomis. Vilniaus TV bokštas yra kultūrinio paveldo objektas. Telecentras turi išsaugoti istorinį nacionalinio reikšmingumo kultūros paveldo objektą.</p> <p>Taip pat TV bokštas laikomas turizmo objektu.</p> <p>Nerekonstravus TV bokšto po kurio laiko nebūtų galimybės užtikrinti radijo ir televizijos transliavimo signalų padengimo zonų, teikti duomenų perdavimo paslaugų, siųsti ekstremaliųjų situacijų radijo ir TV pranešimų.</p>
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija	Plėtos programos projekte nurodoma, kad Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) 5.3 uždaviniui „Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą“ (toliau – 5.3 uždavinys) įgyvendinti Regionų plėtos programai numatoma skirti 23 529 tūkst. eurų 2021–2027 m. Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų ir 2021–2027 m. ES fondų bendrojo finansavimo lėšų. 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai projekte (2021 m. lapkričio 23 d. versija) Sostinės regionui nenumatytas finansavimas eismo saugai gerinti, nors eismo saugos problema šiame regione yra itin aktuali (plačiau apie eismo saugos problemos aktualumą Sostinės regione – Susisiekimo ministerijai išsiųstame Vidaus reikalų ministerijos 2021 m. spalio 20 d. rašte Nr. 1D-5928 „Dėl investicijų eismo saugos problemoms	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisija Lietuvai numato ERPF lėšų skyrimo Sostinės regionui apribojimus, LR finansų ministerija nenumatė ERPF lėšų 3 prioriteto „Geriau sujungta Lietuva“ veikloms įgyvendinti Sostinės regione. Nors 3 prioritete yra planuojamos ir SaF lėšos, kurios gali būti skirtos visoje Lietuvoje įgyvendinamoms veikloms neskirstant pagal regionus, tačiau jų planavimą apriboja Reglamento (ES) 2021/1058 nuostatos, kurios nustato, kad SaF lėšos gali būti skirtos tik TEN-T tinklui vystyti, tačiau eismo saugos priemonės diegti planuojama vietinės reikšmės keliuose. Numatoma bendromis visų suinteresuotų institucijų pastangomis ieškoti finansavimo šaltinių eismo saugos</p>

Institucija /asmenys, pateikusiai pastabas	Pastabų ir pasiūlymų turinys	Žyma dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
	spręsti Vilniaus apskrityje“). Atsižvelgdami į tai, siūlome patikslinti Plėtros programos projektą, padidinant Regionų plėtros programai pagal NPP 5.3 uždavinį numatomą finansinę projekciją dalimi, reikalinga eismo saugos problemai Sostinės regione spręsti, ir numatant tam realiai Sostinės regione galimus naudoti finansavimo šaltinius.	problemą spręsti Sostinės regione ir atsižvelgiant į tai, kad Susisiekimo ministerija nedisponuoja kitais finansavimo šaltiniais, kurie galėtų būti panaudoti eismo saugai gerinti Sostinės regione, Nutarimo projekte nurodoma, kad regioninei priemonei visapusiškai įgyvendinti teritoriniu lygmeniu bus reikalinga sutelkti papildomus finansinius išteklius.
Socialinių partnerių pastabos		
Lietuvos verslo konfederacija	Kaip viena iš spęstinių NPP uždavinio 5.3. 1 problemos priežasčių nurodoma „Esama oro uostų infrastruktūra neatitinka išaugusių keleivių srautų pajėgumų ir aplinkosaugos bei skrydžių saugos reikalavimų“. Atkreiptinas dėmesys, kad atitiktis skrydžių saugos reikalavimams yra užtikrinama, kitaip skrydžiai negalėtų būti vykdomi. Taip pat Lietuvos aviacijos verslas, kaip Lietuvos oro uostų paslaugų naudotojas, Lietuvos oro uostų paslaugų kokybę vertina vidutiniškai, ne žemai, kaip, remiantis ES aviacijos švieslente, nurodoma prie spęstinių Projekto NPP 5.3. uždavinio 1 problemos priežasčių.	Iš dalies atsižvelgta. Priežasties „Esama oro uostų infrastruktūra neatitinka išaugusių keleivių srautų pajėgumų ir aplinkosaugos bei skrydžių saugos reikalavimų“ formuluotė patikslinta į „Esama oro uostų infrastruktūra neatitinka išaugusių keleivių srautų pajėgumų, kyla iššūkių užtikrinant aplinkosaugos bei skrydžių saugos reikalavimus“. Siekiant išanalizuoti esamą susisiekimo oro transportu situaciją, naudojamosi tais rodikliais, kurie parodytų mūsų valstybės oro transporto paslaugų vertinimą kitų ES šalių kontekste, todėl buvo pasirinktas minėtas rodiklis pagal ES transporto švieslentę.
	Nurodomas NPP 5.3. uždavinio įgyvendinimo rodiklis 5.3.4. „Skrydžių kryptų iš Lietuvos oro uostų skaičius (2019 m. – 92 vnt., 2025 m. – 110 vnt., 2030 m. – 120 vnt.)“, tačiau šiuo metu Susisiekimo ministerijos darbo grupės rengiamose Aviacijos vystymo gairėse numatyti tokie tikslai: „2030 m. Lietuva yra pasiekama ne mažiau kaip 150 kryptų, IATA pasiekiamumo vertinimo reitinge 2030 m. Lietuva yra pakilusi bent per 10 pozicijų (iš 95 į 85), o ACI Europoje pasiekiamumo su jungiamaisiais oro uostais reitinge Lietuva priartėja prie ES vidurkio.“ Siūlome suderinti Aviacijos vystymo	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad aviacijos vystymo gairės, kuriomis siūloma vadovautis, dar nėra patvirtintos, o siūlomas tikslinti NPP 5.3.4 rodiklis „Skrydžių kryptų iš Lietuvos oro uostų skaičius“ ir jo reikšmė yra patvirtinti NPP ¹ , kuris nėra keičiamas rengiant Plėtros programą, pateiktas pasiūlymas bus įvertintas vėlesniame strateginio planavimo dokumentų tikslinimo etape.

¹ Nacionalinis pažangos planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“.

Institucija /asmenys, pateikusiai pastabas	Pastabų ir pasiūlymų turinys	Žyma dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
	<p>gairėse numatomus nustatyti rodiklius su rodikliais, pateikiamais Projekte.</p> <p>Nors daugumoje sričių iškeltos problemos mūsų narių vertintinos kaip identifikuotos teisingai, bendrai pasigendame glaudesnio ryšio tarp nagrinėjamų esminių problemų priežasčių bei sėkmės rodiklių. Lietuvos aviacijos sektoriaus plėtrai kliudančios problemos ir jų priežastys identifikuotos iš esmės teisingai, tačiau joms visoms išspręsti taikomi du sėkmės rodikliai – skrydžių kryptys ir keleivių skaičius.</p> <p>4.1. Visgi tai, kad atsiras daugiau skrydžių krypčių, neskatins aviacijos verslo, o sukurtas verslas, priešingai, gali pridėti naujų skrydžių krypčių. Todėl reikia skatinti reikia verslą, kuris sukūręs vertę, pritrauks tiek papildomus skrydžius, tiek papildomus verslus. Siūlytume atkartoti tai, kas yra numatoma dabar rengiamose Aviacijos vystymo gairėse, t. y. didinti oro transporto sektoriaus kuriamą vertę ir konkurencingumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, ir čia puikiai tinka tikslas siekti 5% šalies BVP iš aviacijos sektoriaus, tuo tarpu skrydžiu kryptis performuluoti ne kaip tikslą savaime, tačiau kaip būdą matuoti skrydžių kryptis būtent su strateginėmis Lietuvos rinkomis ir tomis rinkomis, kurias valstybė siekia „atverti“.</p> <p>4.2. Taip pat kaip vienas iš sėkmės rodiklių nurodomas Lietuvos oro uostuose aptarnautų keleivių skaičius, mln. keleivių“, tačiau Susisiekimo oro transportu pagerėjimas negali būti matuojamas tik aptarnautų keleivių skaičiumi. Šis mūsų narių pastebėjimas aktualus ne tik aviacijos sektorių liečiančią plano dalį. Kai kurie sėkmės rodikliai yra išvestiniai – pavyzdžiui, kaip vienas iš NPP 5.4. uždavinio įgyvendinimo sėkmės rodiklių yra nurodomas „Sukurtų papildomų naujų darbo vietų skaičius, įveiklinant ryšių infrastruktūrą“, tačiau darbo vietų skaičius įveiklinant ryšių infrastruktūrą savaime neteikia naudos, o tik rodo, kad kažkas tuo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>4.1. Vienas iš NPP 5.3 uždavinio tikslų yra gerinti Lietuvos junglumą su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis. Junglumo situacija analizuojama ir oro transporto sektoriuje: ar jis yra pakankamas ir kaip vertinamas ES šalių kontekste. Susisiekimo ministerijos kompetencijai priskirtas junglumo užtikrinimas. Krypčių pasirinkimas, jų vystymas nėra betikslis, jis sudaro sąlygas investicijoms pritraukti, plėstis ir kurtis verslams, skatinti turizmą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad dėl verslui aktualių skrydžių krypčių bendradarbiaujama su LR ekonomikos ir inovacijų ministerija. Siektinas skrydžių krypčių skaičiaus rodiklis nėra numatytas kaip savaiminis tikslas, nes būtent skrydžių kryptys, ypač į strategines Lietuvos rinkas, turi reikšmingą įtaką teikiamų aviacijos paslaugų kokybės vertinimui, o sukuriama BVP iš aviacijos sektoriaus rodiklis priskirtinas poveikio rodikliams, kurie nustatomi aukštesnio negu Plėtros programa lygmens strateginio planavimo dokumentuose.</p> <p>4.2. Komentare minimi rodikliai „Lietuvos oro uostuose aptarnautų keleivių skaičius“ yra pažangos priemonės „Gerinti susisiekimą oro transportu“, o „Sukurtų papildomų naujų darbo vietų skaičius, įveiklinant ryšių infrastruktūrą“ yra pažangos priemonės „Didinti susisiekimo sistemos kuriamą vertę ir infrastruktūros panaudojimo efektyvumą“ rezultato rodikliai, kurie parodo, koks bus pasiektas rezultatas išsprendus identifikuotas problemas ir jų priežastis. Nauda matuojama NPP suplanuotais ir patvirtintais poveikio rodikliais.</p>

Institucija /asmenys, pateikusiai pastabas	Pastabų ir pasiūlymų turinys	Žyma dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
	metu dirba kurdamas ar prižiūrėdamas infrastruktūrą. Galima būtų teigti, kad jeigu sėkmė matuojama pagal darbo vietų skaičių, tai gali kirstis su paties infrastruktūros panaudojimo efektyvumo didinimo tikslu.	
	5. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad kai kurie rodikliai Projekte yra pateikti fragmentuotai, galimai yra nesuderinti su NPP iškeltais rodikliais. Kai kurie rodikliai ar tikslo rodikliai yra nurodomi prie uždavinių detalizavimo, tačiau nenurodomi Projekto III skyriuje. To pavyzdys – jau minėti aviacijos sektoriuje išsikelti tikslai. Siūlome užtikrinti, kad Projekte atsispindintys sėkmės rodikliai sutaptų su NPP įtvirtintais sėkmės rodikliais.	Neatsižvelgta. Vadovaujantis Strateginio valdymo metodika ² Plėtros programos I skyriuje pateikti NPP numatyti tikslų ir uždavinių poveikio rodikliai nėra perkeltami į Plėtros programos III skyriuje esančią pažangos priemonių rinkinio lentelę. Minėtoje lentelėje pateikiami pažangos priemonių rezultato rodikliai. Žemesnio lygmens plėtros programos rodikliai turi įtaką aukštesnio lygmens NPP poveikio rodiklių pasiekimui.

² Strateginio valdymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“.